

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2020-2023

Foto. Kjersti Rylandsholm

27.08.2020

Nesbyen kommune

Vedtatt av Nesbyen kommunestyre 15.10.2020 sak 46/20.

1 INNHOLD

1	Innhold	1
1	Planstrategi – hva og hvorfor	2
2	Kommunens planverk	3
2.1	Kommuneplaner	3
2.2	Planer knyttet til kommuneplanens samfunnsdel	3
2.3	Planer knyttet til kommuneplanens arealdel	3
3	Nasjonale og regionale føringer	4
3.1	Nasjonale forventninger	4
3.2	Regionale føringer og planer	5
4	Hovedutfordringer	6
4.1	Befolkningsutvikling	6
4.2	Folkehelse og levekår	7
4.3	Næring og arbeidsplasser	7
4.4	Natur og friluftsliv	8
4.5	Fysisk miljø	8
4.6	Frivillighet og lokalt engasjement	9
4.7	Langsiktig arealbruk	9
5	Sektorenes virksomhet	11
5.1	Oppvekst og kultur	11
5.1.1	Generelt	11
5.1.2	Barnehager	11
5.1.3	Grunnskole	11
5.1.4	Kultur	13
5.1.5	Planbehov i sektoren	13
5.2	Helse og omsorg	13
5.3	Teknisk, miljø og næring	15
5.4	Kompetanse og økonomi	16
6	Kommuneplanen– status	18
6.1	Kommuneplanens samfunnsdel	18
6.2	Kommuneplanens arealdel	19
6.3	Risiko- og sårbarhetsanalyse	19
7	Planevaluering	20
8	Prioriterte planer 2020-2023	21
9	Grunnlagsdokumenter	21
10	Vedlegg	21

2 PLANSTRATEGI – HVA OG HVORFOR

I løpet av første år i valgperioden skal kommunestyret gjøre en systematisk vurdering av hvilke planoppgaver som skal gjennomføres for å møte utfordringer i samfunnet og i tjenesteytingen. Dette ble kommunen pålagt ved revisjon av Plan- og bygningsloven i 2009 gjennom Kapittel 10 – Kommunal planstrategi. Gjennom Folkehelseloven er kommunen pålagt å ha oversikt over befolkningens helsetilstand og faktorer som påvirker denne. Denne oversikten skal inngå som et grunnlag for arbeidet med planstrategien, og en drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien. Planarbeidet skal bygge på lokale behov og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

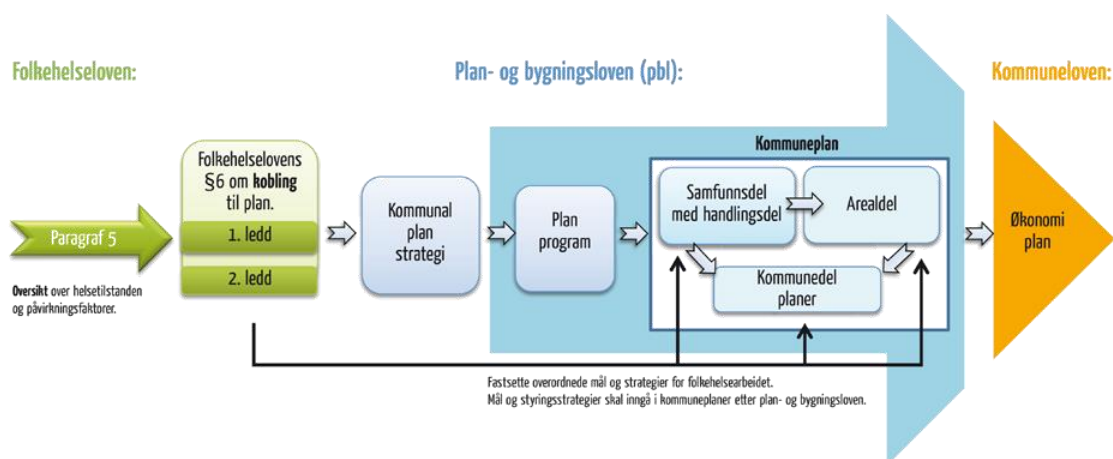
Planstrategien skal sikre

- politisk styring av planarbeidet
- riktig prioritering av planoppgaver
- god utnyttelse av planressursene
- samordning mellom forvaltningsnivåer og mellom nabokommuner

Planstrategien er retningsgivende for kommunens planlegging og er i seg selv ingen plan. Det er i kommuneplanen at mål og strategier fastlegges. Hvorvidt kommuneplanen skal videreføres eller rulleres i valgperioden, skal kommunen selv avgjøre ut fra sine behov.

Kommunen har stor frihet til å utforme sin planstrategi. Om ønskelig kan den omfatte hele planbehovet, både arealplaner og temaplaner. Det er likevel knyttet enkelte krav til innhold og prosess. Planstrategien skal

- behandles innen et år etter kommunevalget
- inneholde vedtak om hvorvidt kommuneplanen helt eller delvis skal revideres eller om den skal videreføres uten endringer
- inneholde synspunkter fra overordna myndigheter
- offentliggjøres minst 30 dager før kommunestyret behandling

3 KOMMUNENS PLANVERK

3.1 KOMMUNEPLANER

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument og lovfesta i plan- og bygningslovens kap. 11. Planverket består av en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel.

Kommuneplanens samfunnsdel tar stilling til utfordringer, mål og strategier for utviklingen av kommunen som samfunn og som organisasjon. Handlingsdelen ivaretas ved årlig rullering av økonomiplan og årsbudsjett.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom samfunnsutvikling og arealbruk. Denne er styrende for kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner. Arealplaner er juridisk bindende når kommunestyret har fattet vedtak i planen.

3.2 PLANER KNYTTET TIL KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Kommunedelplaner og tema-/sektorplaner tar utgangspunkt i mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel og utdyper disse. Slike planer kan utformes som en kommunedelplan eller som en tema- eller sektorplan. En kommunedelplan etter reglene i plan- og bygningsloven setter formelle krav til planprosess og planprogram. En tema-/sektorplan kan ha en enklere prosess.

3.3 PLANER KNYTTET TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommunedelplaner (arealplaner)

Kommunen kan utarbeide kommunedelplan for deler av kommunen. Planprosessen er den samme som for kommuneplanens arealdel. Nesbyen kommune har en kommunedelplan for Nesbyen sentrum og en kommunedelplan for hytteområdene i Natten og Tverrlie.

Reguleringsplaner

Reguleringsplaner kan lages som område- eller detaljreguleringsplaner etter plan- og bygningslovens § 12. Reguleringsplaner består av arealplankart med bestemmelser om bruk, vern og utforming av arealer og fysiske tiltak.

Områderegulering blir brukt der det i kommuneplanens arealdel er krav om det eller der det offentlige har ansvar for å ivareta vernehensyn eller infrastruktur. Nesbyen kommune har en områdeplan for Nesbyen vannverk.

Detaljreguleringsplaner blir brukt til å følge opp kommuneplanens arealdel eller evt. krav i en områdeplan. De fleste detaljreguleringsplaner fremmes av private. Nesbyen kommune har i alt 80 vedtatte detaljreguleringsplaner, fra 1980-tallet er fram til i dag.

4 NASJONALE OG REGIONALE FØRINGER

4.1 NASJONALE FORVENTNINGER

Hvert fjerde år legger regjeringen fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. (*Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, kongelig resolusjon 14. mai 2019*).

Fylker og kommuner skal sørge for at de nasjonale forventningene blir fulgt opp i planstrategi og planer. Regjeringen vil formidle den nasjonale politikken på en tydelig måte slik at planleggingen i fylker og kommuner kan skje effektivt og til beste for innbyggerne. Det legges vekt på økt selvstyre i planleggingen, noe som betyr at kommuner og fylker får økt ansvar for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser.

Regjeringen legger vekt på fire store utfordringer:

- Et bærekraftig velferdssamfunn
- Et økologisk bærekraftig samfunn gjennom en offensiv klimapolitikk og forsvarlig ressursforvaltning
- Et sosialt bærekraftig samfunn
- Et trygt samfunn for alle

FN's 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, legges til grunn for de nasjonale forventningene. Dette er et felles vegkart for å utrydde fattigdom, bekjempe forskjeller og stoppe klimaendringene innen 2030. Miljø, økonomi og sosial utvikling blir sett i sammenheng. Bærekraftsmålene blir derfor en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen framover. Regjeringen legger vekt på lokaldemokratiet i plan- og byggesaker. En må derfor forstå nasjonale forventninger i en lokal sammenheng når en utarbeider og gjennomfører planer. Fylker og kommuner er nøkkelaktører for å realisere bærekraftsmålene.

4.2 REGIONALE FØRINGER OG PLANER

VIKEN FYLKE

Nesbyen kommune og Hallingdal er fra 2020 en del av Viken fylkeskommune, den mest folkerike fylkeskommunen i landet som strekker seg fra Hol i nord til Halden i sør.

Fylkeskommunen jobber med en ny planstrategi som skal vedtas høsten 2020. Den nye planstrategien tar utgangspunkt i FN's bærekraftsmål. Det er laget et kunnskapsgrunnlag «Vi i Viken» som et utgangspunkt for arbeidet. Her finnes status og statistikk for en rekke områder koblet mot bærekraftsmålene. Kunnskapsgrunnlaget er også et utgangspunkt for planstrategien for Nesbyen kommune.

Vedtatte planer for Buskerud fylke skal gjelde så lenge de ikke er erstattet av nye planer i Viken fylke. Gjeldende regionale planer:

- Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling i Buskerud 2015-2020
- Regional plan for areal- og transport i Buskerudbyen 2013-2023
- Regional plan for Hardangervidda 2011-2025
- Regional plan for Nordfjella 2014-2025
- Regional plan for kunnskapssamfunnet 2016-2020
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken 2016-2021
- Regional plan for kulturminnevern 2017-2027
- Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035
- Fylkesdelplan for avkjørslar og byggegrenser langs riksvegnettet i Buskerud del I og II (2004)
- Kollektivtransportplan for Buskerud fylke til 2030
- Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell (vedtas høsten 2020)

Viken fylkeskommune viderefører Regionalt planforum, et forum for dialog, samhandling og avklaring rundt større plansaker mellom kommunene og det regionale plannivået.

Fylkesmannen i Oslo og Viken har utarbeidet forventninger til kommunal arealplanlegging 2019-2020. Prioriterte områder er klima, samordnet areal- og transportplanlegging, massehåndtering, boligsosialt arbeid og jordvern. Dette er utdypet nærmere i forventningsdokumentet.

5 HOVEDUTFORDRINGER

Kommuneplanens samfunnsdel (vedtatt 2018) har definert fem hovedutfordringer. Befolkningsutvikling, folkehelse og levekår, næring og arbeidsplasser, fysisk miljø og frivillighet og lokalt engasjement. Disse legges til grunn for å vurdere utviklingstrekk og planbehov i planstrategien for 2020-2023. FN's bærekraftsmål skal legges til grunn i alle nye planer og ved revidering av eksisterende planer.

5.1 BEFOLKNINGSUTVIKLING

Pr. 01.01.2020 er 3273 personer bosatt i Nesbyen kommune. Folketallet har siste årene det vært relativt stabilt med en svak nedgang. Årsaken til et stabilt folketall er i hovedsak netto tilflytting. Totalt er det 137 personer færre i Nesbyen i 2020 enn det var i 1990.

Befolknings sammensetningen er en hovedutfordring. Det er stor nedgang i antall fødte i kommunen. Fra 2005 til 2020 har aldersgruppa 0-19 år blitt redusert fra 864 til 615 personer, dvs. en nedgang på 29% på 15 år. Fødselskullene i kommunen er nå markant nedadgående, men med store variasjoner fra år til år. Det er relativt lite omfang av tilflytting og bosetting av flyktninger. Tidligere utgjorde tilflytting/bosetting en snittøkning i kullene med ca. 4-5 barn pr kull i snitt i perioden 1. – 10. trinn, men nå ser vi ikke dette lenger og nedgangen i fødselskull får dermed større effekt enn tidligere. Inn-/utflytting vil kunne påvirke tall for alle årskull.

Antall fødte i Nesbyen:

2015	2016	2017	2018	2019	2020
38	27	19	29	19	20 (ca.)

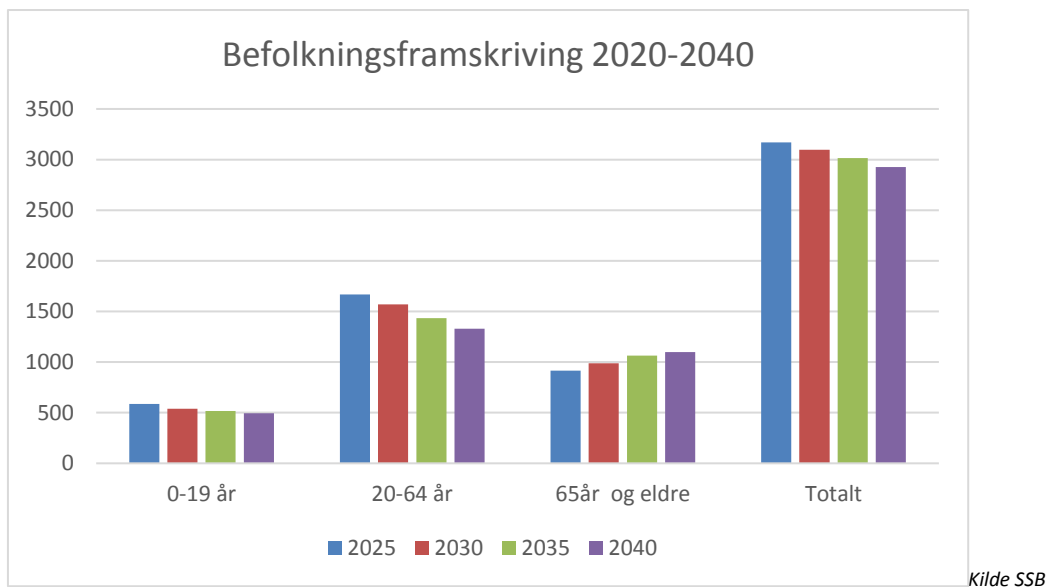
Snitt siste 5 år sammenlignet med forrige 5 år, viser en nedgang fra ca. 29 til 23 fødte pr år. 33 barn ble født i Nesbyen i 2011, prognosen for 2020 er 20 barn. Det er en nedgang på 39 %.

26 % av befolkningen er eldre enn 65 år. Andelen eldre blir større og det blir færre mennesker i yrkesaktiv alder. Tabellen under viser utviklingen i alderssammensetning i perioden 1990 – 2020. Det er sterkest vekst i den eldre delen av befolkningen, særlig de siste årene.

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
0-19 år	885	881	905	864	785	711	615
20-64 år	1876	1899	1946	1972	1950	1963	1810
65 år og eldre	649	662	677	649	685	740	848
Totalt	3410	3442	3528	3485	3420	3414	3273

Kilde: SSB

SSB sine prognoser for middels nasjonal vekst viser at Nesbyen kan få en negativ befolkningsutvikling fram mot 2040, med en ytterligere økning antall eldre og færre i yrkesaktiv alder.

En mer detaljert drøfting av befolkningsutvikling og sammensetning finnes i folkehelsenotatet.

Kommuneplanens samfunnsdel har som et hovedmål å øke andelen innbyggere i aldergruppa 18-50 år. Det er skissert en rekke strategier og tiltak i samfunnsdelen som skal bidra til å nå dette målet.

Det er behov for å utvikle strategier og tiltak videre og det er behov for å sette av tilstrekkelig ressurser til å kunne gjennomføre prioriterte tiltak.

5.2 FOLKEHELSE OG LEVEKÅR

Utfordringene knytta til oppvekst og levekår, fysisk og sosialt miljø, og befolkningens helseatferd og helsetilstand er drøftet nærmere i folkehelsenotatet.

Folkehelseprofilen 2020 følger som vedlegg til planstrategien. FNs bærekraftsmål speiler de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling som er klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Det har til nå vært mest fokus på økonomi og miljø, men FN er tydelige på at sosiale forhold også er viktige.

Folkehelseinstituttet har av den grunn valgt Sosialt bærekraftige lokalsamfunn som hovedtema i årets folkehelseprofil. Fire mål er viktige i planleggingen av sosialt bærekraftige lokalsamfunn: at innbyggerne har god tillit til samfunnet og hverandre, har tilgang til arbeid, utdanning og gode nærmiljøer, at de føler tilhørighet og opplever trygghet.

Et av hovedsatsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel er folkehelse. Planen inneholder en rekke mål, strategier og tiltak, som det er viktig at kommunen følger opp gjennom handling, for å være et sosialt bærekraftig samfunn framover.

5.3 NÆRING OG ARBEIDSPLASSER

Strategisk næringsplan 2016-2026 ble vedtatt 13.05.2016. Hovedtemaene som belyses i planen er hytte- og reiseliv, sentrumsutvikling, landbruk, kompetanse, innovasjon og utvikling og utvikling av eksisterende og nye næringer. Planen ble utarbeidet etter en brei medvirkningsprosess med en rekke møter og seminarer.

Overordna målsettinger:

- *Nesbyen kommune skal stimulere til nyskaping og kreativitet, tiltrekke seg gründere, samt aktivt bidra til å styrke privat og offentlig sektors innovasjonsevne.*

- *Nesbyen kommunen skal ha fokus på egenart og bærekraftig utvikling av hytteområder, tilrettelegging av turisme og et godt hytteliv.*
- *Nesbyen skal innen 2026 bli kjent som et attraktivt sted som forbindes med «Ekte landsbyliv», der fellesskapet gror, og det er godt å bo, leve og arbeide.*
- *Nesbyen kommune skal gi landbruket mulighet for å øke kommunens verdiskaping, sysselsetting, bosetting og være en grunnpilar i å sikre verdier for kommende generasjoner.*

Planen inneholder en rekke strategier og satsingsområder. Samfunnsdelen gjenspeiler i stor grad innholdet i planen.

Det er behov for å rullere handlingsdelen til strategisk næringsplan årlig.

5.4 NATUR OG FRILUFTSLIV

Nesbyen kommune har store natur- og utmarksressurser. Dette er ressurser som bidrar til å skape verdier både for tradisjonelt jord- og skogbruk og som friluftsområder for lokalbefolkningen og hytteturister.

Viken fylkeskommune har under utarbeiding en regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell, der Nesbyen kommune er med. Denne blir vedtatt høsten 2020. **En oppfølging av denne planen vil være en felles sti- og løypeplan for dette fjellområdet. Dette vil være et viktig arbeid også for vår kommune å delta i.**

Nesbyen er i ferd med å utvikle seg til en sykkeldestinasjon som får oppmerksomhet nasjonalt. Det legges til rette for nye sykkeløyper i flere områder i kommunen. Kommunen har en egen masterplan for terrengsykling. Det er behov for å revidere denne, dersom kommunen skal nå målet om å være en ledende sykkeldestinasjon.

Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet ble vedtatt i 2019. I denne inngår også en sti- og løypeplan. Kommunen har tidligere kartlagt og verdivurdert kommunens friluftslivsområder.

Handlingsplanen til kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet ligger til grunn for søknad om spillemidler og må rulleres årlig.

Det er behov for å revidere masterplanen for terrengsykling.

Ved rulling av kommunedelplan for Natten og Tverrlie m.m. vil det være viktig å ha spesielt fokus på forvaltning av naturverdiene og infrastruktur for stier og løyper.

5.5 FYSISK MILJØ

Nesbyen kommune må ta sin del av ansvaret for å redusere klimagassutslipp og ta vare på miljøet. Dette er et gjennomgripende tema som angår mange samfunnsområder og som er sterkt forankret i nasjonale mål. Dette vil kreve en grønn omstilling i hele samfunnet.

Klimaendringer gir kommunen utfordringer og det er behov for innhente mer kunnskap. Dette vil være tema i klima- og energiplanen, men også i arealplanarbeidet.

I store deler av kommunen er det mangelfull kartlegging av naturmangfoldet. Dette må legges inn som utredningstema i kommuneplan/-delplaner, særlig for nye utbyggingsområder.

Kommunen har i 2020 blitt godkjent som Trafikksikker kommune. Dette viser at kommunen prioriterer trafiksikkerhet i alt sitt arbeid. Godt trafiksikkerhetsarbeid gir kommunen bra omdømme, trygt lokalmiljø, mindre skader og fornøyde innbyggere. For at vi skal være en trafiksikker kommune også i årene framover, kreves det kontinuerlig fokus og oppfølging.

Kommunens klima- og energiplan er fra 2011 og må rulleres i denne valgperioden. Kommuneplanens samfunnsdel og FN's bærekraftsmål legger føringer for dette arbeidet.

Mål og strategier for trafikksikkerhetsarbeidet er omtalt i trafikksikkerhetsplan. Handlingsplanen må rulleres hvert år og vil være førende for søknader om trafikksikkerhetsmidler.

5.6 FRIVILLIGHET OG LOKALT ENGASJEMENT

Distriktskommuner som lykkes har flere felles kjennetegn. Et av dem handler om å hente ut ressurser som ligger i lokalt engasjement. Det handler også om å anerkjenne hva mennesker med ulik bakgrunn kan bidra med. Dette krever et inkluderende og tolerant lokalmiljø, noe som bl.a. kjennetegnes ved «framsnakking» og at folk bidrar til å gjøre hverandre gode.

Nesbyen har en rik flora av ulike organisasjoner, der medlemmene legger ned en stor frivillig innsats innenfor mange samfunnsområder. For å videreutvikle gode lokalsamfunn er denne innsatsen uvurderlig og bør løftes fram som en viktig del av samfunnsutviklingen.

Nesbyen har gjennom mange år utviklet en rekke arrangementer som i stor grad er basert på frivillig innsats. Dugnadskulturen er et viktig lim i lokalsamfunnet.

En av kommunens store utfordringer er å holde på innflyttere og å tiltrekke seg nye innbyggere. Hvordan vi kan skape bli-lyst gjennom inkludering og lokalt engasjement, er et sentralt tema i samfunnsdelen til kommuneplanen. Frivillig innsats gjennom lag og foreninger er et viktig bidrag.

Ut over selve aktiviteten bidrar frivilligheten også til fellesskap, samvær og trivsel, sosial kompetanse, stedsidentitet, demokratibyggning m.m.

Kommunen ha ca. 75 frivillige lag og foreninger (idrettslag, velforeninger, barn- og ungdomsorganisasjoner, helseorganisasjoner, historielag og kulturvernorganisasjoner, hobbyforeninger, interesseorganisasjoner, kristne organisasjoner, kvinneforeninger, musikk og kor, ol). I tillegg kommer kommunale kulturtilbud, Frivilligsentralen og frivillig koordinatorene knyttet til pleie- og omsorgssektoren.

Kommunen ønsker å involvere innbyggerne mer aktivt som en ressurs og partner gjennom nye måter for samskaping og samarbeid.

Strategisk plan for kultursektoren utdyper mål og strategier for frivillighet og lokalt engasjement. Det er behov for å rullere planen som ble vedtatt i 2015, i kommende periode.

5.7 LANGSIKTIG AREALBRUK

Nesbyen kommune har ivaretatt sine to tyngste utbyggingsområder gjennom egne kommunedelplaner. Arealer til sentrumsutvikling, offentlig og privat tjenesteyting, forretninger, sentrumsnære boliger osv. er vurderte og lagt inn i kommunedelplanen for Nesbyen sentrum.

Kommunedelplan for Natten og Tverrlie omfatter kommunens tyngste reiselivsområde. Her legges det til rette for fortsatt tung utbygging av hytter og aktivitetsområder som alpinanlegg og golfbane.

I resten av kommunen legges det til rette for spredt bolig og næringsbebyggelse og nye hytteområder særlig knyttet til eksisterende hyttefelt og infrastruktur.

Kommunen har kartlagt og verdivurdert viktige friluftsområder og det er utarbeidet en sti- og løypeplan som en del av kommunedelplanen for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Stier og løyper er en viktig del av infrastrukturen både for reiselivet og for lokalbefolkningen.

Kartlegging av naturmangfold er mangelfull i store deler av kommunen. I planprosesser bør det derfor vurderes om naturmangfoldet skal kartlegges, spesielt i områder som er aktuelle for utbygging.

Det er gjennomført en mer detaljert skredkartlegging i Nesbyen sentrum, i deler av Rukkedalen og på deler av dalsidene langs Hallingdalselva fra Svenkerud til Bergheim. Dette legges inn som hensynssoner i kommuneplanens arealdel og kommunedelplan Nesbyen.

Klimaendringer og uønska naturhendelser kan føre til behov for å gjøre nye vurderinger i eksisterende og nye planer. Kunnskapsgrunnlaget i forhold til klimaendringer må, så langt det er mulig, oppdateres i kommunens planverk.

I kommuneplanens samfunnsdel har en vedtatt følgende mål og strategier for arealforvaltningen:

Nesbyen kommune skal sin arealplanlegging ha en miljøvennlig forvaltning- og utbyggingsprofil, med en effektiv arealutnyttelse og bærekraftig infrastruktur.

- *Legg til rette for en bærekraftig utvikling i fjellområdene.*
- *Snauffjell, villreinens leveområder og produktive jord- og skogbruksområder skal som hovedregel skånes mot nedbygging.*
- *Inngrepsfrie områder skal som hovedregel ikke innsnevres.*
- *Nye byggeområder for fritidsbebyggelse skal som hovedregel lokaliseres i nær tilknytning til eksisterende byggeområder.*
- *Nesbyen kommune vil prioritere utvikling av eksisterende hytteområder, fortrinnsvis gjennom fortetting, men også ved utvidelse der det er hensiktsmessig.*
- *Det utarbeides en regional plan for mineralressurser.*

Det må settes krav til massehåndtering i arealplaner og avsettes tilstrekkelig areal til mellomlager og til mottak av overskuddsmasser.

Status og planbehov for kommuneplanlegging i kommende 4-års-periode går fram av kap. 6.

6.1 OPPVEKST OG KULTUR

6.1.1 GENERELT

Tjenestene innen oppvekst og kultur holder jevnt over et godt faglig nivå, slik at barn og unge «rustes for livet». Basistjenestene oppfyller minimumskrav i lov- og regelverk og det er høy kompetanse i sektoren. Et fåtall barn og unge opplever likevel utenforskap i ulike former. De kommunale tjenestene har en utfordring i å koordinere og sette inn systematiske tiltak som møter deres behov, dette vil få et større fokus framover. En stadig mindre andel av kommunens totalbudsjett går til sektoren oppvekst og kultur, dette skaper en del begrensninger i tjenesteytingen. Bygningsmassen er jevnt over av eldre dato, men mye er godt vedlikeholdt (bortsett fra Mortensløkka ungdomshus). I 2017 ble det også åpnet en ny barnehage til erstatning for tre tidligere avdelinger. Ombygde lokaler i Embetsgarden skal bli et nytt og større bibliotek.

Synkende barnetall er den største utfordringen framover for sektoren. Se pkt. 4.1.

6.1.2 BARNEHAGER

Barnehagene har tilstrekkelig med plasser å tilby, både i hovedopptaket og med noen få plasser gjennom året. Stadig flere foreldre ønsker full eller 4-dagers plass. Med lave fødselskull de siste årene og nedgang i tilflytting, vil barnehagestrukturen bli vurdert på nytt i første del av planperioden. Nesbyen barnehage er en 4 1/3-avdelingsbarnehage som ble åpnet i 2017. De andre 2-avdelings barnehagebyggene er eldre og velbrukt, de er dermed mindre økonomiske og effektive å drive selv om de fortsatt holder relativt god kvalitet. Eksisterende barnehager har stort areal både inne og ute, og det er kort veg til fine skogsområder som brukes daglig.

Statlige myndigheter har vedtatt normer for størrelse på barnegrupper, bemanning og kompetanse. Dette setter tydelige minimumsrammer og påvirker økonomi og drift.

Utfordringer:

- Tilpasse barnehagestrukturen til det framtidige behovet for barnehageplasser, samtidig som en må ha en viss fleksibilitet hvis en skal legge til rette for tilflytting og opprettholde målet om full barnehagedekning gjennom året.
- Opprettholde en tilfredsstillende og forsvarlig bemanning, både mht. kompetanse og økonomi.
- Rekruttere flere menn.

Muligheter:

- Nok kapasitet til full barnehagedekning gjennom hele året, noe som styrker tilflytting og rekruttering til kommunen.
- Nesbyen barnehage har gitt kommunen et kvalitetsmessig løft i tilbudet.

6.1.3 GRUNNSKOLE

Skoleeier gjennomfører årlig tilstandsvurdering i tråd med opplæringsloven. Denne behandles politisk hvert år. Vurderingen legges til grunn for valg av satsingsområder og vurdering av kompetansebehov. Ut fra grunnskolepoeng, ligger skolene i Nesbyen vanligvis samlet sett godt over det nasjonale snittet når det gjelder læringsmiljø og det faglige utbyttet (blant topp 50 på Kommunebarometeret over flere år).

Nesbyen kommune har en barneskole med SFO-tilbud og en ungdomsskole med egen avdeling for kulturskole for Flå og Nesbyen samt drift av Nesbyen svømmehall.

Antall grunnskoleelever pr. 1.10.:

2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/2020
360	350	361	341	330

Skoleåret 2011/2012 hadde kommunen 417 elever (inkl. elever i friskole), så nedgangen i antall elever på 10 år utgjør 21%. Rukkedalen friskole ble nedlagt i 2017 på grunn av elevnedgang. Men samtidig har årskullene fram til nå stort sett vært så store at det medfører to klasser pr. trinn, dvs. at personalebehovet er relativt stabilt. Avhengig av inn/utflytting, kan det bli flere trinn med en klasse framover. Ekstern utredning av skolestruktur gjennomført av WSP Norge AS i 2019 peker på mulig sammenslåing av skolene i ca. år 2025 dersom elevnedgangen fortsetter.

Skolene har relativt nye/nyoppussede lokaler og Nesbyen ungdomsskole ble om-/utbygget med nytt inngangsparti og nye arbeidsrom for personalet, som sto ferdig i 2020. Elevinventaret på skolene trenger en oppgradering, særlig i fellesarealer, slik at en kan tilrettelegge for mer variert undervisning. Skolekjøkkenene har fortsatt behov for oppussing og skolenes felles uteområde trenger et løft så det kan innby til enda mer aktivitet. Kulturskolen har gode og hensiktsmessige lokaler. Nær skolene finnes idrettshall, idretts-/fotballbaner, ballbinge, lysløype, akebakke og skogsområde.

Med de statlige og regionale satsingene for å tilpasse undervisningen til nytt læreplanverk (fagfornyning) og samtidig fokus på et inkluderende skolemiljø, så pågår det et betydelig utviklingsarbeid i skolene. Videreutdanning for pedagogisk personale fram mot 2025 er også prioritert. Gjennom disse satsingene ønsker en bl.a. å styrke elevenes sosiale og språklige kompetanse, sikre gode overganger, utvikle gode lokale læreplaner og styrke det læringsarbeidet som skjer i skolen. Kulturskolen tilbyr opplæring innen musikk og dans. «Korps i skolen» er et vellykket prosjekt som har som mål å øke rekrutteringen til skolekorps.

Skolene er fortsatt i et generasjonsskifte, der mange av de ansatte er 58 år eller mer. Det er behov for å rekruttere lærere på alle trinn og med mange ulike fag framover, selv om bemanningen justeres med behovet for antall klasser og oppfølging av enkeltelever. Statlige myndigheter har vedtatt en bemanningsnorm som setter et maksimumstak på antall elever pr. lærer og det stilles krav til den enkelte lærers formalkompetanse ved tilsetting og undervisning. Dette må kommunen ta hensyn til ved tilsetting og planlegging av undervisningen. Det jobber stadig færre menn også i skolene i Nesbyen, det er ikke en ønskelig utvikling. Kommunen har de siste årene tilbudt mange lærere videreutdanning på deltid og vil måtte fortsette med dette for å kunne tilfredsstille kravene og opprettholde fleksibiliteten i personalet. Kommunen har en kompetanseplan for pedagogisk personale for perioden 2018-2020. Skolene er med i ulike regionale fagnettverk og har et velfungerende samarbeid med PPT for nedre Hallingdal.

Utfordringer:

- Synkende barnetall.
- Rekruttere og videreutdanne pedagoger i skolene.
- Rekruttere flere kvalifiserte menn.
- Videreføre utviklingsarbeidet i skolene slik at elevene våre blir enda bedre rustet for livet.
- Tilpasse drift og bruk av bygningsmasse til synkende barnetall.

Muligheter:

- Nesbyen har skoler med elever som jevnt over får gode resultater, sammenlignet både med andre kommuner i Hallingdal og nasjonalt. Dette nivået ønsker vi å styrke ytterligere, gjennom forsvarlige

økonomiske rammer, et trygt og godt arbeidsmiljø for elever og lærere og en fortsatt satsing på faglig og personlig utvikling av den enkelte elev.

- Å bevare kompetansen og det gode omdømmet for skolene i Nes.
- Omstilling kan gi nye muligheter for samarbeid og utvikling av tjenestene.
- Fortsette å bruke kulturområdet som utviklingsaktør og medspiller i ulike prosjekter.

6.1.4 KULTUR

Kommunen har egen kulturleder som jobber med ungdom, generelt kulturarbeid og tilskudd/tippemidler. Idretten er en viktig del av kulturområdet. Nesbyen IL drifter Nesbyen idrettscenter gjennom en driftsavtale med kommunen. Bibliotek, ungdomshus og kino er sentrale tilbud for barn, unge og familier i Nesbyen. Kultur har bidratt i å etablere Kunstlandskap Nesbyen og Utlånsbua, samt har en viktig rolle knyttet til søknader om tippemidler.

Buskerudmuseet avd. Hallingdal har sin hovedadministrasjon på Nesbyen og mottar tilskudd fra kommunen. Museet er en viktig kulturinstitusjon, attraksjon og samarbeidspartner for kommunen i mange sammenhenger.

Nesbyen har flere større og mindre arrangementer i løpet av året som bidrar til å sette kommunen på kartet og tiltrekker seg mange besøkende. De viktigste er Hallingmarken, festspillene, Hjørnet Live og Kjerringtorget. Sykkelaktiviteter (downhillsykling) har også hatt et stort oppsving de siste årene. Det er stor aktivitet i ulike lag og foreninger. Kultur administrerer ulike tilskuddsordninger til lag og organisasjoner på vegne av kommunen og er en viktig medspiller i det forebyggende arbeidet som MOT-kommune.

Utfordringer:

- På et overordnet plan skal kultur bl.a. bidra til at befolkningen trives og har god livskvalitet og blir boende i Nesbyen. Videre er det målsetting at kultur skal være en del av sentrumsutviklingen i Nesbyen og slik sett være med på å gi befolkningstilvekst. Dette krever både penger og arbeidskapasitet.
- Utvikle de kulturtilbudene som eksisterer og skape nye.
- Lav bemanning i kultursektoren.
- Opprettholde offentlige kulturtilbud i økonomisk trange tider (bibliotek, Utlånsbua, kino, kulturhuset, ungdomshuset, Sorenskrivergården).

Muligheter:

- Det er store ressurser i lag/foreninger og private som kan bidra til at målsettinger og planer blir realisert. Disse trenger bistand, både økonomisk og praktisk. Det er viktig at det offentlige fortsetter med økonomisk støtte og praktisk hjelp.
- Benytte statlig/private støtte-/tilskuddsordninger (fond, legater, stiftelser) enda mer enn det gjøres i dag.

6.1.5 PLANBEHOV I SEKTOREN

- **Revidering av Strategisk plan for kultur**
- **Revidering av Strategisk plan for den kulturelle skolesekken**

6.2 HELSE OG OMSORG

Enheten er kommunens største budsjettområde og inneholder blant annet tjenesteområdene:

Psykisk helse og rusomsorg, erfaringskonsulent, Helsepsykiatri/skolehelsetjeneste, jordmortjeneste, hjemmetjenester, tjenester til personer med demens, tjenester til personer med psykisk utviklingshemmede,

korttids/rehabilitering avdeling, omsorgsboliger med heldøgns omsorg og pleie, dagaktivitetssenter innen psykisk helse og rusomsorg, hjemmeboende med demens, personer med utviklingshemming og eldre, kommunal og privat avlastning, trygghetsplasser, overgangsboliger, hverdagsmestring/rehabilitering, fysioterapeut og ergoterapi tjenester, korttidslager for hjelpemidler, støttekontakt, omsorgslønn, BPA, nattpatrulje, særtiltak, krisesenter, frivillighet, transporttjenester, matombringning, velferdsteknologi, lab-tjenester, institusjonsskjøkken, renholdstjenester, vaktmestertjenester, koordinerende enhet, tjenestetildelingskontor inklusiv fagutviklingssykepleier, merkantil funksjoner og interkommunale tiltak og samarbeid.

Utfordringer:

Nesbyen kommune står overfor utfordringer når det gjelder endringer i alderssammensetning i befolkningen og yngre brukergrupper med andre/nye behov for helse- og omsorgstjenester. Nesbyen kommune vil få flere yngre brukere (under 67år) og flere brukere med store sammensatte og komplekse behov. Helse og omsorg yter i dag tjenester til mennesker med store komplekse sammensatte behov der flere er i aldergruppen 67-79 innen 2021. Ressurskrevende helse og omsorgstjenester vil gi utfordringer både innen personellkapasitet, kompetanse og økonomi.

Framskrivingen viser at vi også vil få flere yngre med demens diagnose, (under 67 år.) Om forekomsten av demenssykdommer holder seg på dagens nivå, vil man nasjonalt få en dobling av antall personer med demens innen 2040 (om lag 135 000). Vi vil dermed også få en økning lokalt innen 2024. Selv om demens forekommer sjeldent før pensjonsalderen, er det sannsynlig at over 2 000 personer under 65 år har diagnosen nasjonalt.

Over 80 % av de som bor i omsorgsbolig med heldøgns omsorg og pleie har en demenssykdom, og over 40 % av de over 70 år som mottar hjemmetjenester har demens. Det ligger store utfordringer i det å kunne gi hjemmeboende personer med demens et tilbud som gir mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig. I underkant av 20 % av alle som får diagnosen demens vil i tillegg få en atferd som omgivelsene karakteriserer som vanskelig, uønsket og uhensiktsmessig.

Slik helse og omsorg i Nesbyen er organisert i dag, med geografisk avstand til de ulike helsetjenestene, vil det bli vanskelig å klare å opprettholde kvalitet i tjenestetilbudet uten en betydelig opptrapping av kommunenes ressursbruk til helse og omsorgstjenestene. Dreiningen mot økt forebygging, innovasjon og kreativitet vil være viktig for å redusere omfanget og løse pleie- og omsorgsoppgavene på nye måter. Rekruttering av kvalifisert arbeidskraft og videreutvikling av de ansattes kompetanse vil være helt nødvendig om vi skal klare å møte morgendagen utfordringer. Etter Samhandlingsreformen er 20-30 prosent av tjenestene som ble utført av spesialisthelsetjenesten overført til kommunene og det har hittil i liten grad blitt overført ressurser tilsvarende de nye oppgavene.

Helse- og omsorgstjenesteloven har bestemmelser om forsvarlighet, kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet. Helse- og omsorgstjenester skal være forsvarlige. Forsvarlighetskravet gjelder ikke bare på individnivå men også på systemnivå. Forsvarlighetskravet innebærer at kommunen skal tilrettelegge tjenestene sine slik at den enkelte pasient eller bruker blant annet gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud. Videre skal kommunen tilrettelegge slik at helse- og omsorgstjenesten og helsepersonell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter. Loven slår også fast at kommunen skal tilrettelegge sine tjenester slik at den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud og at enhver som yter helse- og omsorgstjenester skal sørge for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og for pasient- og brukersikkerhet.

Muligheter:

Ledelse vil være et viktig satsingsområde for fremtidens slik at fremtidens helse og omsorgstjenester kan klare å møte fremtidens utfordringer. God ledelse krever en god leder og gode medarbeidere som bygger en positiv relasjon til hverandre. Morgendagens helseledere må ha lyst til å lede, de må ha vilje til å lede og de må ha mot til å lede. Ledere for fremtiden må være engasjerte i jobben sin og de må «brenne» for å levere gode effektive helse og omsorgstjenester av god kvalitet. De må påvirke utviklingen av tjenestene og enheten og være en god lagspillet som motiveres av å lykkes sammen med andre. Dette krever ledere med godt humør og en positiv innstilling, faglig god forankring som selvgående og strukturerte og de må tørre å ta tak i utfordringene. Dagens helseledere må i tillegg engasjere seg i å utvikle «morgendagens ledere» ved blant annet å synliggjøre verdien av god ledelse. Ledelsen skal ha stort fokus på tjenestene og ansatte slik at det er mulig for innbyggerne våre å motta helhetlige helse og omsorgstjenester av god kvalitet. God samhandling mellom fagområder og avdelinger for en mer effektiv og helhetlig helse og omsorgstjeneste.

6.3 TEKNISK, MILJØ OG NÆRING

Teknisk enhet har ansvar for trafikkisikkerhet og samferdsel, vann- og avløp, kommunale bygg, jord- og skogbruksforvaltning, friluftslivs-, vilt- og fiskeforvaltning, byggesaksbehandling, arealplanlegging (offentlig og privat), samfunnsplanlegging, samt miljø og forurensning. Lokal verdiskapning og samarbeid med aktører i lokalsamfunnet er viktig for å tilpasse tjenestene til utviklingen. Enheten har i sist fireårsperiode igangsatt flere langsiktige arbeidsprosesser som legger føringer for kommende planperiode. Dette gjelder særlig innen vann og avløp og effektivisering av arbeidsprosesser internt i organisasjonen.

Teknisk sektor jobber med samarbeidprosjekter med andre Hallingdalkommunene for å forsøkte å finne mer funksjonelle driftsformer for fagområder innen ansvarsområdet, felleskontor for avløp kan nevnes som ett av prosjektene der kompetanse i dalen nå er samlet og jobber ut mot alle kommunene.

Næringsutvikling og utbygging av hytter med tilhørende støttefunksjoner er ett av de viktigste prioriterte arbeidsfeltene for kommunen. Riktig antall salgbare hyttetomter og tilgang på utbyggingsområder må sikres gjennom overordnede planer. Samarbeid med utbyggere og grunneiere for å finne gode løsninger særlig på infrastruktur er viktig i hele kommunen. Kommunen må derfor legge til rette og gi klare føringer slik at utbyggere får forutsigbarhet i sin planlegging og gjennomføring av utbygging.

Aktivt landbruk og økt verdiskapning innen landbruket er viktig å vie oppmerksomhet, da Nesbyen kommune skal være en aktiv jordbrukskommune. Med dette menes stadig fornying og modernisering av dagens gårdsbruk inkl. bygningsmasse, aktiv bruk av beiteressursene i fjellet for å ivareta kulturlandskap og stølslandskap.

Friluftsliv og sykkelsatsning har for teknisk sektor vært prioritert sist planperiode. Kommunen må fortsette arbeidet med å legge til rette for befolkningen gjennom aktivt lederskap i Trytetjernerområdet og i videre sykkelsatsning. Kommunen er avhenging av revidering av masterplan for sykkel i kommunen, og at det settes av tilstrekkelig med investeringsmidler til gjennomføring av både Trytetjernerområdet og sykkelsatsningen på Nesbyens østside.

Interne planer:

Teknisk enhet har i sist fireårsperiode jobbet/ igangsatt følgende planer for å styre sin virksomhet:

- Hovedplan for vann og avløp
- Vedlikeholdsplan for kommunale bygg
- Saneringsplan for ledningsnett
- Vegvedlikeholdsplan for kommunale veger
- Plan for energieffektivisering av kommunale formålsbygg

Planene gir føringer for prioritering av investeringer, vedlikeholdsoppgaver og videre utvikling av kommunen.

Utfordringer:

- Teknisk sektor må gjøre seg attraktive som kompetansearbeidsplass i kommunen. Det er nødvendig å bevare og investere i ansatte gjennom om interessante arbeidsoppgaver og kontinuerlig tilbud om utdanning, samt legge til rette for at ansatte skal lykkes i sitt arbeid.
- Etterslep på vedlikehold på bygningsmasse, ledningsnett og vegnett gjør at behovet for midler er formidabelt kommende planperiode. Det må være samsvar med planer innen vedlikehold og bevilgninger i økonomiplan.
- Tilstrekkelig midler til rullering av kommunale planer er avgjørende for videre utvikling av utbyggingsområdene.
- Tilstrekkelig fremdrift i utbygging av nytt renseanlegg.

Muligheter:

- Samhandling med de andre enhetene og tilpasse støttefunksjonene teknisk gjør ut fra servicenivå vil skape gode arbeidsforhold i hele kommune.
- Kontinuerlig forbedring og aktiv styring av arbeidsprosesser gjennom høyt fokus på økonomistyring, ta i bruk ny teknologi og god dialog med politikere, ansatte og brukerne av kommunale tjenester.
- Teknisk skal søke samarbeid med andre kommuner om arbeidsprosesser der det er hensiktsmessig.

Planbehov:

- Kommunedelplaner bør prioriteres kommende planperiode. Kommuneplan Natten/ Tverrlie bør igangsettes og omfatte et større område enn dagens plan.
- Revidering av handlingsplan for trafikkisikkerhet
- Revidering av masterplan for terrengsykling i kommunen

Avslutte arbeidet med følgende planer:

- Hovedplan for vann og avløp
- Vedlikeholdsplan for kommunale bygg
- Plan for energieffektivisering av kommunale formålsbygg

6.4 KOMPETANSE OG ØKONOMI

Utviklingstrekk og utfordringer:

Nesbyen kommune har i flere år hatt en stram økonomi, noe som bl.a. har ført til en reduksjon av kommunens fond og egenkapital, og en økning av lånegjelden. I en slik situasjon er det behov for god økonomisk styring og gode budsjettprosesser der samspeilet mellom administrasjon og politikere er avgjørende.

I kommuneplanens samfunnsdel er en av hovedutfordringene:

Ressurser og kompetanse i kommuneorganisasjonen til å møte morgendagens utfordringer.

Hovedmålet er: *En kompetent, robust og endringsvillig kommuneorganisasjon*

Kommunens arbeidsgiverstrategi har følgende målsettinger:

- Vi stimulerer og legger til rette for at medarbeiderne gjennomfører etter -og videreutdanning i tråd med sektor vise behov.
- Vi jobber strategisk for å sikre riktig kompetanse for fremtiden.
- Vi bruker arbeidsplassen aktivt som læringsarena og legger til rette for kompetansedeling på tvers i organisasjonen, både faglig og organisasjonsmessig.
- Vi skal ha faglig dyktige og oppdaterte medarbeidere.
- Vi skal ha en kultur som fremmer nytekning og utvikling.

Utfordringene de neste 4 årene er som i de aller fleste små kommuner er å få til en bærekraftig velferd pga. befolkningssammensetningen.

Vi har behov for å rekruttere sykepleiere, vernepleiere og ha kompetanse og kapasitet til å få gevinstrealisering ved digitaliseringen.

Rekruttering av ledere i helsesektoren er også en utfordring for oss, samt rekruttering av ledere i kommunen generelt.

Sektorene eller tjenesteområdene kartlegger sine behov og har egne kompetanseplaner.

Utfordringer innen kompetanse og rekruttering er også omtalt under kap. 5.1 Oppvekst og kultur og under kap. 5.2 Helse og omsorg.

Økonomiplan med handlingsplan rulleres og vedtas vært år. Handlingsplanen omfatter også vedlikeholdsplan for kommunale bygg.

7 KOMMUNEPLANEN– STATUS

Gjeldende planer:

Kommuneplanens samfunnsdel (vedtatt 21.06.2018)

Kommunedelplaner (tematiske):

- Energi og klimaplan for Nesbyen kommune 2011-2015 (vedtatt 15.12.2011)
- Strategisk næringsplan (vedtatt 19.05.2016)
- Trafikksikkerhetsplan 2017-2030 (vedtatt 14.12.2017)
- Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2019-2029 (vedtatt 05.06.2019)
- Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer (under arbeid)

Andre temaplaner:

- Beitebruksplan (vedtatt 07.02.2019)
- Strategisk plan for den kulturelle skolesekken 2017-2020 (vedtatt 13.12.2016)
- Strategisk plan for kultursektoren 2015-2025 (vedtatt 09.04.2015)
- Saneringsplan for ledningsnett
- Vegvedlikeholdsplan for kommunale veger
- Hovedplan for vann og avløp (under arbeid)

Kommuneplanens arealdel (Vedtatt 21.06.2018, innsigelse til del av planene ikke avklart)

Kommunedelplaner (areal):

- Kommunedelplan Nesbyen (vedtatt 13.08.2015)
- Kommunedelplan Natten og Tverrlie (vedtatt 21.06.2016)

Risiko- og sårbarhets-analyse for Nesbyen kommune (vedtatt 06.04.2017)

7.1 KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Samfunnsdelen tar utgangspunkt i følgende hovedutfordringer for Nesbyen kommune:

- *Færre innbyggere i yrkesaktiv alder*
- *Flere eldre*
- *Oppvekst- og levekår er ujevnt fordelt*
- *Behov for økt hverdagsaktivitet*
- *Økt forekomst av psykiske og psykososiale problemer*
- *Trygghet, sikkerhet og beredskap*
- *Forvaltning av natur-, miljø- og kulturverdier*
- *Ressurser og kompetanse i kommuneorganisasjonen til å møte morgendagens utfordringer*

Hovedmålsettingen i kommuneplanens samfunnsdel:

- 1) *Øke andelen innbyggere i aldersgruppa 18-50 år (i yrkesaktiv alder)*
- 2) *Aktive, selvstendige eldre*
- 3) *Gode levekår med like muligheter for alle*
- 4) *Sosial og fysisk aktiv hverdag for alle i nærmiljøet*
- 5) *Bedre psykisk helse gjennom livsmestring, sosialt fellesskap og aktivitet*

- 6) *En trygg hverdag for innbyggerne*
- 7) *Forvalte natur, miljø og kulturverdier til beste for dagens og framtidens generasjoner*
- 8) *En kompetent, robust og endringsvillig kommuneorganisasjon*

I planstrategien for 2020-2023 legges disse hovedutfordringene og hovedmålsettingen til grunn. Kommunens folkehelsenotat var et vedlegg til kommuneplanens samfunnsdel. Dette er oppdatert i 2020 og legges også til grunn for planstrategien.

Målsettingen i samfunnsdelen er utdypet i vedtatte temaplaner som er listet opp over.

Kommuneplanens samfunnsdel videreføres. Det arbeides videre med en tiltaksplan for økt bosetting.

7.2 KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2018 med unntak av et mindre område med innsigelse. Denne innsigelsen er fortsatt ikke avklart. Arealdelen omfatter hele kommunen. Men Nesbyen sentrum og hytteområdene i Natten og Tverrlie er behandlet i egne kommunedelplaner.

Kommuneplanens arealdel og kommunedelplan Nesbyen videreføres. Mindre endringer kan foretas i planperioden.

Det er behov for rullering av kommunedelplan Natten og Tverrlie med spesiell vekt på infrastruktur. En vurderer å utvide planområdet.

Oppdatering av kunnskapsgrunnlaget i forhold til klimaendringer og naturmangfold skal inngår som en del av planarbeidet.

7.3 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) er hjemlet i Lov om kommunal beredskapsplikt. ROS-analysen for Nesbyen kommune er vedtatt av kommunestyret 06.04.2017. Analysen omfatter 14 ulike hendelser som er analysert for risiko og konsekvens.

Kommunen har utfordringer knytta til samfunnssikkerhet og beredskap. Deler av Nesbyen er utsatt for flom- og rasfare med de utfordringene det skaper. Covid19-pandemien har gitt samfunnet store medisinske, sosiale og økonomiske utfordringer og som vil kreve store ressurser også framover. Kommunens ROS-analyse (2017) og Plan for kommunal kriseledelse (beredskapsplan) er viktige dokumenter i denne sammenhengen. Plandokumentene følges opp av regelmessige beredskapsøvelser.

Det utarbeides ROS-analyser med hjemmel i plan- og bygningsloven i kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner. Disse må ses i sammenheng med helhetlig ROS og legges til grunn ved utarbeiding av ROS-analyser på reguleringsnivå.

Det anbefales at helhetlig ROS revideres hvert fjerde år. Beredskapsplanen skal rulleres i 2020/2021.

Alle arealplaner skal tilfredsstille plan- og bygningslovens krav til ROS-analyse.

Kommunen kvalitetssikrer selv eksternt utførte ROS-analyser og sørger for at funn fra disse innarbeides i plankart og planbestemmelser.

8 PLANEVALUERING

Oversikt over eksisterende kommunale planer:

PLAN	VEDTATT	EVALUERING	VIDEREFØRING
Kommuneplanens samfunnsdel	21.06.2018	Kommuneplanens mål og strategier følges opp ved utarbeiding av handlingsplan som inngår som en del av økonomiplanen	Planen videreføres
Kommuneplanens arealdel	21.06.2018	Innsigelse på en mindre del av planen er ikke løst. Evt. mindre endringer kan gjøres uten at hele planen rulleres.	Planen videreføres
Kommunedelplanen for Nesbyen (arealplan)	13.08.2015	Behov for mindre endringer, kan gjøres uten at hele planen rulleres.	Planen videreføres
Kommunedelplan for Natten og Tverrlie (arealplan)	21.06.2016	Behov for rulling av hele planen og mulig utvidelse av planområdet. Prioritert tema: infrastruktur	Planen rulleres og utvides.
Kommunedelplan for trafiksikkerhet	14.12.2017	Rulling av handlingsplanen hvert år	Planen videreføres
Kommunedelplan for klima- og energi	15.12.2011	Behov for rulling, med oppdatert statistikk og tiltak.	Rulleres
Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	05.06.2019	Rulling av handlingsplanen hvert år	Planen videreføres
Strategisk næringsplan	19.05.2016	Rulling av handlingsplanen hvert år	Planen videreføres
Beitebruksplan	07.02.2019	Rulling av handlingsplanen hvert år	Planen videreføres
Strategisk plan for den kulturelle skolesekken	13.12.2016	Behov for rulling, med oppdatering av tiltak. Usikkert omfang pga. mulig ny mal i Viken.	Planen rulleres.
Strategisk plan for kultursektoren	09.04.2015	Planen framstår som utdatert og bør revideres. Viktig mht. søking på tilskudd. Rulling av handlingsplanen hvert år.	Planen revideres.
Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer	Under arbeid	Vedtatt i løpet av 2020.	
Hovedplan for vann og avløp	Under arbeid	Vedtatt i løpet av 2020.	
Risiko- og sårbarhetsanalyse	06.04.2017	Rulleres	
Plan for kommunal kriseledelse	20.04.2017	Rulleres	
Vedlikeholdsplan for kommunale bygg	Under arbeid		
Saneringsplan for ledningsnett			Planen videreføres
Plan for energieffektivisering av kommunale formålsbygg	Under arbeid		
Vegvedlikeholdsplan for kommunale veier			Planen videreføres

I tillegg kommer en rekke andre administrative fagplaner, virksomhetsplaner, aktivitetsplaner, kompetanseplaner osv. Oppstillingen omfatter ikke offentlige og private arealplaner, med unntak av arealdelen til kommuneplanen og kommunedelplan for Nesbyen. Vedtatte reguleringsplaner (offentlige og private) finnes i kommunens planregister og er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

9 PRIORITERTE PLANER 2020-2023

	2020	2021	2022	2023	Kostnad t internt	Kostnad, kr. eksternt
Kommunedelplan for Nesfjellet					600 t	1.000.000 kr.
Kommunedelplan for klima- og energi					450 t	100.000 kr.
Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer					300 t	
Hovedplan for vann og avløp						
Strategisk plan for kultur					250 t	
Strategisk plan for den kulturelle skolesekken					40 t	
Strategisk næringsplan (rullering av handlingsplan)					150 t	
Kommunedelplan for trafiksikkerhet (rullering av handlingsplan)					100 t	
Beitebruksplan (rullering av handlingsplan)					60 t	
Kommunedelplan for idrett , friluftsliv og fysisk aktivitet (rullering av handlingsplan)					150 t	
Risiko- og sårbarhetsanalyse						
Plan for kommunal kriseledelse						
Tiltaksstrategi for økt bosetting					150 t	
Vedlikeholdsplan for kommunale bygg						
Plan for energieffektivisering av kommunale formålsbygg						
Økonomiplan med handlingsplan						

Andre større oppgaver i perioden:

- Bygging av nytt renseanlegg
- Revidering av masterplan for terrengsykling
- Sti- og løypeplan for Norefjell-Reinsjøfjell (regionalt prosjekt)

10 GRUNNLAGSDOKUMENTER

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023
- Fylkesmannen i Oslo og Vikens forventninger til kommunal arealplanlegging 2019-2020
- «Vi i Viken» - kunnskapsgrunnlag for regional planstrategi for Viken fylkeskommune

11 VEDLEGG.

- Folkehelse i Nesbyen – status og utfordringer 2020.
- Folkehelseprofil 2020 – Nesbyen kommune